

Juni 2008/84

- Brandkåren på Värmdö... Sid. 13.
- Torpvandring 3 maj... Sid. 19.
- Årsmötesreferatsid. 25.
- Gårdsslakteriet ...sid. 29.
- Gökottan 18 maj ...sid. 32.
- Digitaliseringprojekt ..sid.34.

Aktuellt!
Studiebesök i
Gårdsslakteriet Ta-
vastboda 14/6
Strömmadagen 22/6

STYRELSE OCH FUNKTIONÄRER.

Åke Axelsson	Svanvägen 41	ordf.	070-5930185
Göran Lindgren	Malmavägen 221	v.ordf.	571 43100
Gunilla Wassdahl	Starvägen 8	kassör	570 33654
Britt-Marie Ohlsson	Måsvägen 27	sekr.	571 40033
Johan Edholm	Malmav. 224	ledam.	571 41141
Jan-Ove Tannsjö		suppl.	571 40376
Maria Mellberg		suppl.	570 24074
Eva Sander		suppl	718 1221
Hans Widmark		suppl	571 41334
Hans Lindström		revisor	571 40552
Susanne Pantzar		revisor	571 40787
Eva Waerner		rev.supp	571 34633
Henrik Paulsen		valber.	571 40770
Göran Kährling		valber.	070-7693627

Medlemsavgift för vuxna 150:-/år
Barn och ungdom under 15 år 10:-

Postgiro 98 57 43 - 4

Författarna är själva ansvariga för sina artiklar.
Plocka gärna material i tidningen, men var snäll ange källan.

Ansvariga för museet: Olle och Britt-Marie Ohlsson
Ansvarig för lokalbokning: Eva Sander
Loppisprylar: Kontakta B-M Ohlsson el. Åke Axelsson
Redaktör för tidskrift och hemsida: Åke Axelsson
Telefon till Strömma Hembygdsgård är 571 41350.
E-mail: strommahembygdsgard@telia.com
Hemsida: www.hembygd.se/stockholm/stromma
Adr: Gamla Fågelbrovägen 1, 13960 Värmdö

Ordföranden har ordet

Varsågod, en gökärt!!

Ett av vårens vackra blommor,
plockad vid Korpberg den 18 maj,
vid vår gökotta i Ådalen, Breviks
gård.

Våren har förrunnit och en härlig
försommar råder i nuet. Årsmötet
passerade i april och den nya styrel-
sen på plats. Några är nyvalda, rap-
port och mötesformalia finns här i
tidskriften, vilken nu har fått färg på
omslaget! (Foto:framsida: Christina Eriksson)

Sedan förra numret har vi haft en julmarknad, bildvisning i
Bäckstugan, hembygdsgården med museum, servering och
loppis öppna vid ett antal tillfällen, genomfört en arbetsdag,
vi har "Valborgar" vid kanaltomten, torpvandrat och "gök-
ottat" på Breviks gård, bussutflykt till Ormö i samverkan med
Gustavsbergs Vänner samt nu, när tidskriften är under tryck,
firat nationaldagen den 6 juni.

Ser vi framåt händer saker i vår bygd! Passa på och gör ett
studiebesök på gårdsslakteriet vid Tavastboda den 14 juni, en
spännande nysatsning i skärgården. Sen kommer Strömmada-
gen 22 juni och längre fram Hembygdsgårdens dag 3 augusti.
Öppet hus med "Spisa i Bäckstugan", nåt att äta och gamla
låtar kan locka! Till hösten börjar en digitalisering av före-
ningens bildsamling där du har möjlighet att vara med i pro-
jektets cirklar. Läs mer i inbjudan på sid.31 och sid.34.
Väl mött!

// Åke Axelsson (foto: Lennart Karlsson)

Verksamhetsberättelse

Strömma Hembygdsförening verksamhetsåret 2007/ 2008

Styrelsen har bestått av följande personer:

Ordförande	Åke Axelsson
Vice ordförande	Göran Lindgren
Kassör	Gunilla Wassdahl
Sekreterare	Britt-Marie Ohlsson
Ledamot	Carin Welstadius
Suppleanter	Monica Ohlsson Ingrid Hellefors Jan-Ove Tamsjö Maria Mellberg
Revisorer	Hans Lindström Rolf Rådberg
Suppleant	Evert Wülholm
Valberedning	Henrik Paulsen Göran Kährling
Adjungerad med ansvar för museet	Olle Ohlsson
Redaktör tidskrift och hemsida	Åke Axelsson

Årsmöte hölls den 14 april 2007, styrelsen har hållit 12 protokollförda möten. Medlemsavgiften har varit kronor 150:- för vuxen. Barn under 15 år kronor 10:-. Styrelsen har under året tillsatt ett antal arbetsgrupper och adjungerat medlemmar för medverkan, enligt upprättad ansvars- och arbetsfördelning.

Föreningen har under året varit representerad i Värmdö Föreningsråd, varit medlem i Sveriges Hembygdsförbund och Stockholms

Läns Hembygdsförbund.

Samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan har skett genom studiecirklar och olika kulturarrangemang. Styrelsen har under hösten tagit ett initiativ till samverkan med Värmdö Skeppslags Fornminnesförening samt Gustavsbergs Vänner.

Studiecirklar har pågått under hösten och våren. Fyra studiecirklar i släktforskning och fyra studiecirklar under samlingsnamnet "Vårt museum", vilka inriktat sig på dokumentation av föremål, kartor, tidskrifter, mm. i museet. Ansvarig för föreningens studieverksamhet är programgruppen och cirklarna har genomförts under ledning av Britt-Marie Ohlsson. Alla cirklar i samarrangemang med Studieförbundet Vuxenskolan.

Torpvandring har genomförts på Breviks gård 6/5 med Britt-Marie Ohlsson som kulturguide, tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan. Britt-Marie Ohlsson har medverkat som kulturguide vid vandring den 13 maj till Stickelsberg arrangerad av Naturskyddsföreningen.

Dokumentation framtagen kring avritningsplatsen Stickelsberg samt skriften om Strömna Kanal uppdaterad av Britt-Marie Ohlsson.

Föreningens tidskrift har publicerats i två nummer och sänts ut i juni nr: 2007/82 och i november nr: 2007/83.

Hemsidan www.hembygd.se/stockholm/stromna har löpande uppdaterats med aktuell information om kommande aktiviteter, föreningsfakta, skrifter, mm. En registerförteckning över publicerade artiklar i föreningens samlade utgivning av tidskriften perioden 1980 – 2007 samt tidskrifter utgivna 2006 – 2007 finns att tillgå. "Allians för Ekbacken", har fått fortsatt stöd från Strömna Hembygdsförening. Strömna hembygdsförening har 2007-04-25 tillsammans med "Allians för Ekbacken" överklagat kommunens beslut till Länsstyrelsen i Stockholms Län. Föreningen har i den delen anslutit sig till det gemensamma yttrande som utarbetats inom ra-

men för "Allians för Ekbacken".

Museiverksamhet

Museivisningar har skett vid samtliga tillfällen som aktiviteter genomförts på hembygdsgården och därutöver vid ett antal separata visningar.

- Utställningen "Ångfartyget Södra Sveriges förlisning och bärgning" hade premiär den 5/8 i Stockstugan och även varit uppställd i Backstugan. Ett stort intresse finns från andra föreningar att låna in utställning. Ansvarig för denna har varit Britt-Marie Ohlsson.

Visning av museet den 6/9 då 21 pensionärer "torsdagsgruppen" från Ingarö tittade på våra samlingar och intog medhavd lunch i Backstugan.

- Från Djurö skola har vid olika tillfällen under hösten två grupper lågstadiet barn, sammanlagt 40 st. besökt vårt museum.

Under 2008 har museet hållits öppen för besökare 10/2 och 21/3.

- En arbetsgrupp tillsattes i juni för att ta fram förutsättningarna för en uppförande av en lidenbyggnad. Föreningen har sökt och fått bygglov.

- Ett projekt för digitalisering av museets bildsamlingar kallat "NOWA", har initierats via föreningens programgrupp i november. Från museisamlingarna har bildmaterial ställts till förfogande för olika skrifter.

Övriga aktiviteter

Valborg den 30/4 firades traditionellt på kanaltochten. Eld, varma drycker, lotterier och raketer gav värme, ljus och trevnad under kvällen. Det kom ca 300 vuxna och barn. **Nationaldagen** den 6/6 firades med strålände solsken och museivisning och "loppis". Samtidigt kunde vi inviga vår nya uteveranda på Backstugan.

Strömmadagen den 24/6 genomfördes med friluftsgudstjänst och ca 65 besökare. Visning av museet samt servering och försäljning i Backstugan följde resten av dagen. **Hembygdsgårdens dag** den 5/8 blev en lyckad dag med många besökare i både museet, serveringen och loppisen. **VP-dagen** genomfördes den 21/10 okt. på Sjöleden, Torsbyfjärden. Under mottot "Full Fart Framåt" inbjöds våra medlemmar med aktivt intresse för föreningens verksamhet och framtid tillsammans med våra förtroendevalda. En målsättning var också att träffas under trivsamma former och lägga grunden för en återkom-

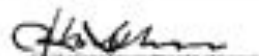
mande årlig "VP-dag" under höstperioden. Vår medlem Lennart Karlsson svarade för utformning och ledning av denna dag, som gick i lätthetens tecken.

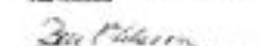
Årsoppskvällen 9/11 genomfördes traditionsenligt med cirka 30 deltagare. **Julmarknaden** i Stockstugan den 16/12 genomfördes med många besökare. Ett antal lokala hantverkare ställde upp och sålde sina alster. **Bildvisning av vykort** den 15/2 i Backstugan av Freddy Weiss, som förevisade ett antal bildspel med härliga vykortsbilder från gången tid över Gustavsbergs fabriker, Gustavsberg, Farsta- och Ormingelandet. **Loppisförsäljning** lockar besökande och några "extra" öppethållande under hösten 14/10 resp. 2/12 samt i år, 10/2 och 21/3, har visat sig lyckat. Många välvilliga stöder föreningen genom att skänka föremål till denna verksamhet, vars intäkter går oavkortat till föreningen. **Backstugelokalen** har hyrts ut vid ett ökat antal tillfällen under året till fest och möten av olika slag. Ett antal tisdagskvällar har det varit "öppet bus" i Backstugan. **Arbetsdagar** har genomförts 29/4 respektive 11/11 med städning och underhåll av fastighetens tomt, museibygnader och övriga lokaler.

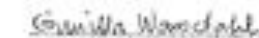
Medlemsvärvning har pågått över året via sedvanliga kontakter, upprop i tidskrift och på hemsidan. Ett rekryteringsblad delades ut i närområdet till ett antal hundra hushåll under november. I början på 2008 har vi kunnat välkomna ett antal nya medlemmar.

Styrelsen vill framföra ett stort **TACK** till alla medlemmar, till dem som sponsrat med ekonomiska bidrag, de som donerat föremål till museet och skänkt prylar till loppmarknaden och till alla som genom personligt arbete eller på annat sätt visat generositet och välvilja i vår strävan att hålla Strömma Hembygdsförening och Museum aktuell och livskraftig.

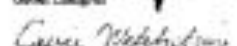
Strömma 2008-03-26

The Anderson

Brit-Marie Olsson

Gunilla Wessdahl

Gönn Lindgren

Carl Wästerlund

STRÖMMA HEMBYGDSFÖRENING
ORG.NR 14000-5193

ÅRSREDOVISNING RÄKENSKAPSÅRET
1/1 2007—31/12 2007.

BALANSRÄKNING

Tillgångar:	Kassa	1 043,10
	Postgiro	16 612,00
	Bank	69 502,00
	Upplupna intäkter	4 000,00
	Kassa/kassör	8 929,17

Summa	100 086,27
-------	------------

Skulder:	Ungdomsfond	6 000,00
	Forskningsfond	10 000,00
	Upplupna kostnader	5 597,00
	Leverantörsskulder	1 141,00
	Del av ingående balans	60 267,47

Ingående balans	83 005,47
Årets överskott	17 080,80

Summa	100 086,27
-------	------------

STRÖMMA HEMBYGDSFÖRENING
ORG.NR 14000-5193

ÅRSREDOVISNING RÄKENSKAPSÅRET 1/1
2007—31/12 2007.

RESULTATRÄKNING

Intäkter:	Medlemsavgifter	34 200,00
	Gåvor	10 520,00
	Loppmarknad	19 615,00
	Uthyrning lokal	12 700,00
	Försäljning tyg/hantverk	1 295,00
	Försäljning skrift	3 100,00
	Ränteintäkter	748,00
	Föreningsaktiviteter	10 825,00
	<u>Övriga intäkter</u>	<u>22 411,00</u>
	<u>Summa</u>	<u>115 414,00</u>

Kostnader:	Materialinköp	18 125,50
	Hyra fastigheten	1 000,00
	Elkostnader	29 101,00
	Byggmaterial	12 119,00
	Förebrukningsmat./inv	4 757,00
	Tryckning tidskrift	9 570,00
	Telefon och porto	6 157,20
	Bank/PG-avgifter	1 215,00
	Förenings/medlemsavg.	5 640,00
	Kontorsmaterial	4 567,00
	Försäkring	2 260,00
	<u>Övriga kostnader</u>	<u>3 821,50</u>
	<u>Summa</u>	<u>98 333,20</u>
	Årets överskott	17 080,80
<u>Summa</u>		<u>115 414,00</u>

Bilaga till årsredovisning Strömme Hembygd fören. Räkenkapsår 2007

Upplupna intäkter	konto 1700	
Västerängens Vägörening	avser 2007	1 000,00
Centerpartiet/Lars Alenfolk	avser 2007	3 000,00
Summa upplupna intäkter		4 000,00
Upplupna kostnader	konto 2900	
e-on	avser 2007	4 095,00
Vattenfall	avser 2007	1 091,00
Utlägg/servering	avser 2007	411,00
Summa upplupna kostnader		5 597,00
Leverantörsskulder	konto 2440	
Värmdö församling(hyra Sjölden)		250,00
Vattenfall		891,00
Summa leverantörsskulder		1,141,00

Tack alla generösa givare!

Ett stort tack till Er alla som är vänliga att donera föremål och skänka saker till vårt museum och "loppis". Vi försöker på bästa sätt ta tillvara allt som kommer in till hembygd fören. vilket oavkortat tillfaller och används i föreningens verksamheten,

//Styrelsen

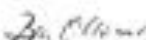
Protokoll fört vid Strömma Hembygdsförenings årsmöte i Backstugan den 12 april 2008

1. Ordförande Åke Axelsson hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat.
2. Till ordförande för mötet valdes Clarence Örhammar och till sekreterare Britt-Marie Ohlsson.
3. På frågan om mötet blivit stadgeenligt utlyst blev svaret ja.
4. Till att justera dagens protokoll valdes Olle Ohlsson och Ulf Nilsson
5. Styrelsens årsredovisning med bokslut godkändes och lades till handlingarna.
6. Revisionsberättelsen upplästes och lades till handlingarna.
7. Revisornas godkände styrelsens arbete och tillstyrkte ansvarsfrihet.
8. Årsmötet beviljade den avgående styrelsen ansvarsfrihet
9. Omval av Åke Axelsson som föreningens ordförande på 1 år.
10. Val av styrelseledamöter och suppleanter
 - a) som ordinarie ledamöter på 2 år omvaldes Britt-Marie Ohlsson och nyvaldes Johan Edholm.
 - b) som suppleanter på 2 år valdes Eva Sander och Hans Widmark.
11. Som revisorer omvaldes Hans Lindström och nyvaldes Susan Pantzar. Som revisorsuppl. valdes Eva Werner. Alla valdes på 1 år.
12. Som valberedare valdes Henrik Paulsen och Göran Kährling.

Båda på 1 år.

13. Beslöts att medlemsavgiften för 2009 är oförändrad. 150:- för vuxen, 10:- barn.
14. Styrelsens förslag till verksamhetsplan 2008-2009 redogjordes av Åke Axelsson, godkändes och lades till handl. Styrelsens förslag till liderbyggnationen enl. befintliga ritningar godkändes att utföras då ekonomin tillåter. Lars Hedrén reserverade sig mot förslaget.
15. Inga motioner har inkommit.
16. Övriga frågor.
Åke Axelsson framförde ett stort tack och hyllningar från föreningen till förtjänta medlemmar och överlämnade **Sveriges Hembygdsförbunds hedersnål** jämte diplom och blommor till Edgar Pettersson, Hans Lindström, Monica och Benny Ohlsson, Annika och Totten Lillierwall, Rolf Rådberg, Roland och Britt-Marie Johansson för deras förtjänstfulla insatser i styrelsen över ett antal år.
Med en motivering för var och ens gedigna insatser sedan föreningen bildades, kallades Gudrun Gröndahl, Britt-Marie och Olle Ohlsson till **hedersmedlemmar** i Strömma Hembygdsförening och tilldelades diplom.
17. Årsmötets avslutande.
Ordförande avslutade årsmötet och därefter serverades smörgåstårter med tillbehör samt kaffe och kaka till självkostnadspris.

Vid protokollet

Britt-Marie Ohlsson

Olle Ohlsson

Lars Hedrén

Brandkåren på farfars tid i gamla Värmdö kommun

I slutet av 1930-talet beslöt kommunen att bilda ett brandförsvaret i form av en borgarbrandkår. Man försökte få ihop folk som jobbade i kommunen för att vara så tillgängliga som möjligt vid en eventuell brand. Man lyckades få ihop en styrka om 10-15 man som mestadels fanns på hemmaplan.

Som ledare för detta gäng ansågs Evert Wahlström vara lämplig, som tidvis var arbetslös. Han fick ingen lön men ett visst arvode. Brandmännen fick timlön vid brand som 1964 hade kommit upp till 22:52. Den 26 maj 1940 utnämndes Evert Wahlström av Länsstyrelsen till Brandchef vilket innebar deltagande i en hel del kurser.

Brandkåren i aktion

Från början hade den fattiga kommunen inte råd att införskaffa en egen bil utan man fick låna en pickup av Elverket för transport av slang samt dra en motorspruta. Utrustningen förvarades i ett hyrt garage nedanför gamla affären på höger sida i Kolviksbacken. Man kan ju undra hur lång anspänningstid man hade. Detta var ju på den tiden som telefonnätet inte var automatiserat så brandmännen fick på anmodan av brandchefen ringas upp av växeltefonisterna på telefonstationen Hemmestavik. För larm av brandkåren vevade man på sin telefonapparat så man kom i kontakt med växeln som i sin tur ringde upp Brandchefen på telefonnummer 180, som i sin tur gav order om larm.

Man insåg ganska snart att man måste ha bättre utrustning när det började brinna i halmstäckar och lador runt om i kommunen. En bil införskaffades för ändamålet. Det blev en begagnad Ford personbil med sidventilad V8-motor av årsmodell 1934 med registreringsnummer B 1034.

Bilen byggdes om genom att bakluckan togs bort, baksätet ersattes med en enkel träbänk och bakom den byggdes fack för gasmasker mm. I de utanpåliggande framskärmarna gjordes fördjupningar så att man på varje sida kunde hänga upp en rulle grovslang framför framdörrarna. Även i bagageutrymmet gjordes plats för ett par rullar grovslang och på taket placerades skarvstegar av trä. På fotstegen framför framdörrarna placerades "torn" där man kunde ställa 2 strålmunstycken på var sida. På takets framkant satt två små röda lyktor. På en ställning framför vindrutan placerades en stor malmklocka (största diameter 16 cm) med en läderrem i kläppen som gick in genom ett hål i taket och kunde skötas av den som var passagerare i framsätet. Den ersattes så småningom av en Sonabel kompressorsiren monterad på utsidan framför ena dörren. Bilen var säkert inte rolig att köra med 5-6 brandmän och en tung motorspruta på släp, men man tog sig fram även om man fick ta det lugnt i kurvorna för att inte stjälpas.

Brandstationen i Vik skola

1940 började man bygga en station vid Viks skola med ett 4-

våningstorn för upphängning och torkning av slang. Enligt vindflöjeln på tornets tak torde stationen varit färdig 1941. I vagnhallen fanns plats för bil och två motorsprutor. Hur länge den bilen fanns kvar i tjänst vet jag tyvärr inte men jag skulle gissa på en 10-15 år och då är vi framme vid 1965.

Man började då infodra offert på ett lämpligt lastbilschassi för att bygga en bättre brandbil. Ford erbjöd ett chassi, en Ford Rhein med 90 hk V8-motor, till ett bra pris. Chassiet levererades till Vellinge karosserifabrik i Skåne för byggnation. När bilen B 4987 var klar hämtades den av Wahlström och kördes hem till stationen i Vik där den blev kvar till kommunsammanslagningen.

När telefonnätet automatiserades i Värmdö kunde man ju inte längre ha manuell betjäning för larm då växeltelefonisterna försvann från telefonstationen. Hemma hos brandchefen placerades då en telefon med ett särskilt nummer för inkommande larm med nummer 20 320. Bredvid placerades en

Brandchefen Evert Wahlström och vice brandchef Arne Schön.

speciell larmapparat försedd med vev och en extra bottenplatta. Den hade en vit och en röd tryckknapp och saknade nummerskiva. Den vita knappen var för provlarm och den röda för skarpt larm. Vid nedtryckning av någon av knapparna kopplades samtliga brandmäns hemtelefoner till den apparaten. Sedan fick man veva ett antal varv med veven, lyfta luren och med klar och tydligt stämma tala om vad larmet gällde.

Telefonerna hos brandmännen ringde med en särskild signal, ring-ring-ring osv. så man visste vad saken gällde. Den som larmade kunde höra klickar i luren som uppstod när lurarna hos brandmännen lades på så då visste man att åtminstone några fått larmet.

En grupp insatsklara

För brandchefen och hans oavlönade hustru var det ju ett ständigt passande av telefoner och för att någon gång få ledigt och kunna åka hemifrån, upprättades en "filial" på Shellmacken där man hade ständigt bemannad telefonväxel för taxi, ambulans och bilbärgning, Värmdö Hjälpstation.

1964 hade man följande utryckningar: 10 skogsbränder, 2 husbränder, 1 båtbrand, 2 markbränder, 2 bilbränder och 2 sophögar. 1965 hade man 12 skogsbränder, 8 husbränder, 2 markbränder och 1 sophög. Vid husbranden på natten den 10 april innebrändes man och hustru.

Enligt beslut av kommunstyrelsen den 9 oktober 1973 bifölls Wahlströms begäran om entledigande från den 1/1 1974 då

han under året uppnår en ålder av 69 år. Wahlström hade även varit chef över avdelningen på Svartsö. Wahlströms sista uppdrag som brandchef var en husbrand den 8 december 1973 klockan 22.50 i Kungsängen. Larmet kom in som skogsbrand,

Här följer namnen på några som varit brandmän i gamla Värmdö Brandkår:

Ove Eklund, Curt Wiberg, Tommy Hasseltorp, Karl Hasseltorp, Ivan Larsson, Gösta Reijhell, Hans Bergman, Tord Lindblad, Bertil Lindblad, Kenneth Lindblad, Lars Wenngren, Arne Schön (vice brandchef), Erik Pettersson, Anders Lindman, Svante Johansson, Harry Johansson Gunnar Pettersson, Ragnvald Ahlin, Gottfrid Tunner, Hjalmar Johansson, Gösta Borgegård, Lars Törnberg, Berndt Franzen, Jan Isberg med flera.

Värmdö 2006.10.05
 Christer Wahlström
 Genom K-E Wahlström

Brandchefen inspekterar en brunnen DKW 3-6.

DKW "Spånkoeg" brann bra och ofta.

Rapport från städdagen 26 april

Här krattades löv och städades i lokalerna från förmiddag till eftermiddag. Alla förtjänta fick sedan sätta sig till bords och låta sig väl smaka av soppa, bröd och dryck. Kanonbra jobbat tillsammans! // Red. (foto: Åke A.)

Valborgsmässoafton 30 april

Vi som samlades vid kanaltomten möttes av en grådyster och regnfuktig kväll för att beskåda den präktiga brasa som anlagts av vårt "Valborgsmässogång". En solklar anledning till att publikrekordet utblev.

Men vad gjorde väl det, väl på plats så var trivsselfaktorn hög och lotteriet, varma drycker, mm. gick åt som smör i solsken. Något som kommer föreningen till del och ger möjlighet att hålla igång verksamheten.

Ytterligare upplysning blev det senare på kvällen då Arne Rådberg traditionsenligt avfyra ett furuöst fyrverkeri till allas förnöjelse. Tack alla som kom och firade Valborg och tack till hela arrangörsgänget som fick det att brinna!

//Red.

Torpvandring på Brevik den 3 maj

En skara på 26 personer med förning i ryggsäcken och torp i blick hade letat sig ut denna soliga dag till årets torpvandring på Breviks gård. Vi samlas åter vid vägen nedanför det gamla torpet "Klippan", som ligger alldeles vid infarten från Fagerdalavägen en bit in på Breviksgårdsvägen.

Vår trogne torpguide Britt-Marie Ohlsson från Strömma Hembygdsförening ställde sig i spetsen för ett tåg runt resterna av det som återstår av de gamla husgrunderna, vilka i många fall markeras av enstaka och av naturen överväxta grundstenarna. Förra årets vandring gick lite mer åt sydväst och de torpställen som finns närmare Breviks gård. Årets runda tog en nordlig riktning och sedan mot öster för att slutligen vända åter till utgångsplatsen via den gamla ryssvägen vid Mortorpet.

Foto: Sofia Ohlsson

Vandringens första mål var torpet **Norrängen** som är nämnd i en födelsebok från 1693 och grunden av Kullsveden, en backstuga som är utsatt på en rågångskarta från 1810. (backstuga var ett boningshus som i regel ägdes av den däri bosatte, men som låg på annans mark). En backstugusittare försörjde sig vanligen som arbetare hos jordägaren eller som hantverkare. Britt-Marie berättade om villkor som ställdes förr av herrarna på gården gentemot de som bebodde de små torpen. Att det bodde tiotals personer i de små stugorna var inget ovanligt,

något som förklarades utav de hårda levnadsvillkoren för dessa fattiga människor.

Dagsverken utkrävdes i olika former, förutom ett hårt och slitsamt arbete i de olika sysslorna och uppgifter inom gården, djurskötsel och odlingar med start tidigt på morgonen till sena kvällen, skulle enligt kontrakten även levereras bär, fisk, kvasstar, mm. Kunde man inte själv ställa upp eller städsla dagsverkare, så fick barnen rycka in istället. En tidig ägare till Breviks Gärd var Axel Oxenstierna

(1583-1654), känd finans- och rådsberre på 1600-talet, som dock har ett eftermäle att varit mild mot sina undersåtar. Om detta epitet gäller senare ägare till gården under gammal tid får här stå oprövat.

Med tankar kring detta gick vi nu ett litet stycke på den gamla stigen genom skogen belägen i bergspartiet bakom torpet **Klippan**, en väg som idag knappt kan skönjas men som var den gängse för ett par generationer tillbaka. Därifrån kunde vi skåda ned på torpet **Sågen**, som fanns i mitten av 1700-talet. Torpet ligger mellan Sågträsket och Norrängsträsket, vilka idag förbinds av ett dike. Förr fanns här en sågkvarn, den exakta platsen är inte känd och några lämningar finns inte i dager. Resterna försvann då vägen till

Torpet "Sågen" Foto: Sofia Ohlsson

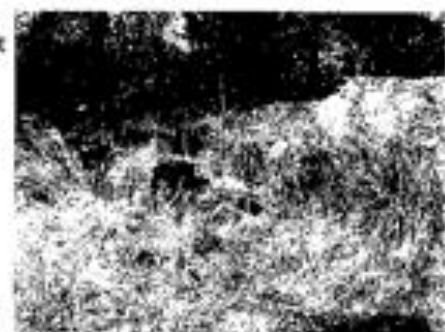
Fagerdala byggdes på 1930-talet.

Efter en kort passage på den hårt trafikerade Fagerdalavägen passerades torpet **Andersdal**, beläget vid sidan av nuvarande vägen. Torpet som byggdes 1877 fick troligen sitt namn efter den

förste torparen som hette Andersson. Lite längre fram vek vi av till vänster över en äng upp till en husgrund, det enda som återstår av torpet **Fredriksberg**, som byggdes 1844 av nybyggare Fredrik Andersson. I slutet på 1800-talet bodde här en skräddarmästare Wiksell. Han hade så fint inne att man fick ta av sig skorna då man hälsade på. Han hade också daglig tidning, och visste därför mer än dom andra. Syren pryder fortfarande denna plats.

Torpet "Andersdal"/ Foto: Åke A.

Grundstenar vid Fredriksberg/ Foto: Åke A.

På motstående sida av Fagerdalavägen låg tidigare ett båtsmanstorp, som likt båtsmannen hette **Frimodig**. Några stenar finns kvar av en eventuell källarbyggnad, men husgrunden har uttraderats i samband med vägbygget. Här har båtsmännen bott sedan tidigt på 1700-talet. Torpet tillhörde Tuna rusthåll. Den siste båtsmannen hette Carl Johan Lindberg Frimodig. Han avled 1917 efter att ha varit båtsman i 35 år.

På 50-talet fanns här en busshållplats som hette Pettersberg. Om man som vi nu följer den nyanlagda cykel- och gångvägen, som tar en sydöstlig riktning mot Småris, kommer man strax till platsen där torpet **Pettersberg** var beläget.

Där bodde en smed som hette Olsson med sin hustru Karolina och en stor barnaskara.

Barn nummer tolv, som döptes till Karl Werner, såg sina dagars första ljus i en födsel som skedde ute på det nu granbevuxna gårdet mellan torpet och Fagerdalavägen. Om detta torp och plats har han berättat under pseudonymen "Olle Rospigg", i en Stockholmianaroman med titeln "Minnen från Värmdö och Gamla stan", utgiven 1965.

Britt-Marie berättar om "Olle Rospigg" /Foto: Åke A.

Enligt uppgift skulle Karl Werner funnit en stockeka i det närbelägna träskområdet, som vid tidpunkten hade en betydligt högre vattennivå. Idag finns det inga uppgifter eller rester kvar att finna kring detta flytetyg. Pettersberg fanns kvar på 1930-talet, men i väldigt dåligt skick. Några murar och stenar från tidigare grund är det enda som återstår idag. På andra sidan det stora diket finns rester av smedjan.

Efter att besökat Pettersberg var det dags för en härlig och uppfriskande rast där massäckar skoningslöst plundrades på dess innehåll. Det omgivande landskapet med dess sjösystem

och bergpartier sätter fantasin i rörelse och diskussionen var snart igång.

Uppgifter om att det i forna tider funnits en sjöled mellan den i Brevikssundet liggande Galleke över Tuna och vidare till Hemmesta och ut i Torsbyfjärden gav stoff för olika tolkningar. Här finns en grannlaga uppgift för både historiker, arkeologer och hembygdsföreningar m.fl. att gräva vidare. Visst vore det spännande att få veta mer om vad som tilldrog sig på den tiden då det mesta av denna del av landskapet låg under vatten och båtar var det naturliga kommunikationsmedlet.

Foto: Åke A.

Stärkta, men inte nystrukna, gick marschen vidare i riktning mot Mortorpet. Det grunda vattnet i Igelbäcken, som följer vägens sträckning, flyter stilla fram. Vi passerar en stig som till vänster tar sin riktning genom skogen mot Stickelsberg, den gamla avrättningsplatsen.

Det vi går på är en sträcka som återstår av den gamla kolryssvägen. På höger sida stannar vi upp vid en sevärd gammal mäktig ek, som efter århundraden fallit och vär-

Igelbäckens stilla flöde.
Foto: Sofie Ohlsson

digt återgår till naturen i en långsam förmultningsprocess.

Vid torpet **Mor**, som har sitt ursprung från 1600-talet, gjordes en kort besökande av nuvarande byggnader, som uppförts 1930. I en beskrivning från 1684 kan man läsa att på gården fanns en stuga med två kamrar, fähus, stall, loge, foderhus och en ny badstuga. Grunderna efter dessa ligger nu säkert inbäddade i gräs och mossor.

Vår vandring, som gått i en medsols cirkel, ledde nu tillbaka mot torpen Sågen och Klippan.

Alldeles efter passagen av Mor ligger torpet **Kristineberg** några hundra meter upp i skogen. Torpet som tidigare låg vid Skrävlan flyttades hit 1886. Denna gång avstod vi från ett besök, då vandringen varit lång och krafterna skulle räcka ända fram till samlingsplatsen vid Klippan. Väl framme blev det så dags till adjö och farväl med mycken tack till vår ciceron Britt-Marie. Och vi ser givetvis fram mot nya torpvandringar!

Den fallne eken. /Foto: Sofie Ohlsson

Johan beskådar Morpet. / Foto: Åke A.

// Åke A.

Rapport från årsmötet 12/4 2008

I Backstugans samlingslokal samlades kl. 17:00 på lördagseftermiddagen ett 30-tal av våra medlemmar för delta i årsmötet och efterföljande supé.

Föreningens ordförande Åke Axelsson hälsade alla välkomna och öppnade mötet. Till ordförande på årsmötet valdes Clarence Örlhammar och Britt-Marie Ohlsson till sekreterare. Clarence har bl.a. uppdrag som ordförande i Kristdemokraterna, överförmyndare m.fl. politiska uppdrag inom Värmdö kommun och fick nu möjlighet att se vår föreningsverksamhet från insidan.

Åke kommenterade verksamhetsberättelsen för 2007 och ett antal aktiviteter under året. Initiativ tagits för samverkan med föreningen Gustavsbergs Vänner och Värmdö Skeppslags Fornminnesförening samt en lyckad visionsdag genomförts under hösten, den s. k. "VP-dagen". Ett stort tack framfördes till alla som stöder och engagerar sig i föreningens verksamhet.

Foto: Lennart Karlsson

För den ekonomiska berättelsen redogjorde Gunilla Wassdahl. Revisoremas berättelse med begäran om ansvarsfrihet för styrelsen fördrogs av Rolf Rådberg, vilket årsmötet nådigt beviljade.

I år blev det ett antal förändringar i styrelsen sammansättning. Styrelseledamoten Carin Welstadius samt styrelsesuppleanterna Monika Ohlsson och Ingrid Hellefors ställde sina platser till förfogande. Vår revisor Rolf Rådberg samt revisorssuppleanten Evert Wikholm hade avböjt omval efter lång och trogen tjänst.

Till ordförande omvaldes Åke Axelson (1 år) och till ordinarie styrelseledamöter omvaldes Britt-Marie Ohlsson (2 år) och nyval av Johan Edholm (2 år). Nya styrelsesuppleanter är Eva Sander (2 år) och Hans Widmark (2 år). Jan-Ove Tannsjö och Maria Mellberg kvarstår med ytterligare 1 års mandat.

Johan Edholm ny styrelseledamot

Till revisorer omvaldes Hans Lindström (1 år) samt nyval av Eva Pantzar (1 år). Till revisorssuppleant nyval av Eva Werner (1 år). Till ny valberedning omvaldes Henrik Paulsen och Göran Kährling på 1 år.

Eva Sander ny suppleant i styrelsen

Mötet fastställde vidare att medlemsavgiften för 2009 skall vara oförändrad, 150 kr för vuxen och 10 kr för barn under 15 år.

Olle Ohlsson informerade om planerad liderbyggnad vid Stockhuset. Syftet är att vi skall kunna ta vara på större föremål som doneras till föreningens museum och som annars kommer att förstöras. Arbetsgruppen som svarar för planering av byggnationen har upprättat ritningar

och ansökningshandlingar och föreningen har erhållit bygglov under 2007. Kostnaderna beräknas totalt till cirka 120 000 kronor och bidrag skall bl.a. sökas via Boverket och Allmänna arvsfonden. Styrelsen önskade nu mandat att gå vidare med att realisera byggplanerna under kommande verksamhetsår. En vädjan riktades till alla som kan och vill vara med att stödja en realisering av lidret att kontakta arbetsgruppen eller styrelsen. Årsmötet tillstyrkte förslaget..

Åke presenterade styrelsens förslag till verksamhetsplan, VP-2008/2009, vilken godkändes av årsmötet. I målsättningen ligger bl. a. följande aktiviteter:

- Våra temadagar; "Valborg" 30/4, Svenska nationaldagen 6/6, Strömmadagen 22/6, Hembygdsgårdens dag 3/8, årsoppekväll på hösten och julmarknad 14/12.
- Kulturvandringar till gamla torp och "gökotta" i maj.
- Gemensam bussutflykt till Ornö med Gustavsbergs Vänner.
- Studiecirklar under hösten uppe i museet (föremålsdokumentation och släktforskning).
- Digitaliseringsprojekt "NOWA" gäller föreningens bilder och studiecirklar som skall starta under kv-4 2008.
- Ett extra slag med soppeslev och soppskål samt snurr på skivtallriken gjordes för att introducera aktiviteten "Spisa i Backstugan". Ett öppet-husarrangemang med inbjudan till 78-varvare, toner från grammofon, bröd och soppa i en härlig förening, något att se fram emot under året.
- Planer för att öka tillgängligheten, framförallt för de som har funktionshinder och att genomföra en idé- och visions-

Hans Widmark ny
suppleant i styrelsen

dag (VP-dagen) under hösten.

Finalen denna kväll utgjordes av gratifikation av medlemmar, vilka tilldelades Sveriges Hembygdsförbunds hedersnål jämte ett diplom och blommor, som utmärkelse och som ett bevis och tack för ett mångårigt engagemang inom föreningen: De välförtjänta medlemmarna är: Edgar Pettersson, Hans Lindström, Monika Ohlsson, Benny Ohlsson, Annika Lillienwall, Totten Lillienwall, Rolf Rådberg, Roland Johansson och Britt-Marie Johansson.

Som kvällens höjdpunkt, med en motivering för var och ens gedigna insatser sedan föreningen bildades, kallade årsmötet tre av våra eldsjälar till **hedersmedlemmar** i

Strömma Hembygdsförening och att motta ett diplom; **Gudrun Gröndahl**, hedersmedlem nr 2; **Britt-Marie Ohlsson**, hedersmedlem nr 3; **Olle Ohlsson**, hedersmedlem nr 4.

Hedersmedlemmarna; Olle, Gudrun och Britt-Marie.
Fotograf: Lennart Karlsson

Den formella delen av årsmötet avslutades och förnämnda supédeltagare inbjöds till avslutande trevlig supé. Ett tack till alla som medverkade till att göra denna kväll lyckad.

//Åke A.

Besök gårdsslakteriet Tavastboda gård!

Det har hänt något i vår hembygd!

På Fågelbrolandet, närmare bestämt i markerna runt Malma gård, har vildvuxen skog huggits ned, skogsbackar gallfrats och landskapet öppnats på ett helt fantastiskt sätt. Skönheten i landskapet har helt plötsligt uppenbarats. Den mörka skogen har fått ge vika för ljusnande vyer! Det är inte vackert på ett konstgjort sätt – som på en golfbana - utan på ett sånt sätt som man såg förr när betande kreatur höll hagarna öppna. En sann njutning att passera det "nya" landskapet!

Anledningen till den stora förändringen är att markägaren upplåter det nyöppnade området som betesmark för får. En stor mängd får kommer att fortsätta att hålla landskapet öppet. Att detta sker just nu hänger samman med att ett gårdsslakteri har etablerats på Tavastboda gård några kilometer bort.

ETT TECKNAT FÅR.

Att slakteriet hamnade just på Tavastboda beror på att platsen är lämplig som landningsplats för slaktdjur från hela mellanskårgården och hänger också samman med att man slipper långa, plågsamma och dyra djurfrakter ända ner till Linköping för avlivning. Naturligtvis händer inte sådana här saker utan att en eller annan eldsjäl ligger bakom! Om detta får vi höra mera vid ett studiebesök på det nya gårdsslakteriet

Studiebesök: Lördagen den 14 juni kl.10.00.

Vägbeskrivning: Om du kommer från Strömmahållet; kör förbi avfarten mot MALMA och fortsätt ytterligare några hundra

meter tills du ser skylten TAVASTBODAVÄGEN på höger hand. Där svänger du in och kör på en smal, krokig och ganska lång väg (ca 3 km) tills den tar slut: Då är du framme på Tavastboda Gård och blir mottagen av Kristina och Olle Eriksson – nyckelpersonerna som gjort det möjligt! Att något stort hänt i vår hembygd!

// Johan Edholm

Intresserad av skärgårdslitteratur? En av våra annonsörer, Kymmendö Internetbokhandel, som nu varit igång i drygt ett halvt år, hjälper dig att hitta rätt i bokfloran. Tfn: 08-50154324 (webadr. nedan)

Skärgårdsintresserade!!

**KYMMENDÖ INTERNETBOKHANDEL
erbjuder**

**litteratur mm från hembygd förenings och
små förlags produktion
såväl som från de etablerade förlagen**

www.kymmendointernetbokhandel.se

Aktiviteter juni—december 2008

- Lördagen den 14 juni **studiebesök på Gårdsslakteriet**, Tavastboda gård kl. 10:00. (se inbjudan sid. 29.)
- Söndagen 22 juni är det **Strömmadagen**. Kl. 11:00 börjar friluftsgudstjänsten. Kl. 12:00 öppnar museet och vår "loppis". Serveringen hålls öppen mellan kl. 11-15. Separatutställning "Rysshärjningar på Värmdö.
- Söndagen den 3/8 är det **Hembygdsgårdens dag**. Vi har öppet museet, loppis och servering kl. 11-15. Separatutställning "Allmogebåtar".
- **"Spisa i Backstugan"**.
Under sommaren och hösten provar vi på en ny aktivitet: Gamla stenkakor (78-varvare), LP och EP tillsammans med något gott och enkelt att äta och dricka. Särskild inbjudan delas ut.
- **Studiecirklar**
Inbjudan om vårt **digitaliseringsprojekt "NOWA**, se sid. 34. Du kan vara med och dokumentera och skanna gamla bilder. Start under kv-4 2008. Kontaktperson: Jenny Nilsson, tfn: 070-721 31 30.
- **Dokumentation** av föremål i SHF:s samlingar fortsätter och startar upp igen i höst. Kontaktperson: Britt-Marie Ohlsson, Tfn: 08-57140033.
- **Ärtsoppekvällen** i okt/nov, särskild inbjudan kommer!
- **Julmarknad** i Stockstugan 14/12. Kl. 11-15. Servering och loppis öppna.

Gökotta i Ådalen 18/5

Väckarklockan surrade tidigt denna söndagsmorgon. Äntligen dags att återuppliva vår förenings tradition att ha "Gökotta" under maj månad, senaste gången det begav sig var 1987. Nu gällde det att stiga upp för att komma i tid till samlingsplatsen vid Korpberget, Breviks gård.

Från start kunde vi räkna in nio deltagare och en något morgontrött Golden retriever. Stegen ställdes efter Breviksgårdsvägen och vidare in på en av de små anlagda vägarna, som numer korsar över gårdens marker. Sedan följdes några djupa fåror av en skogens skördetröska ned mot Ådalen.

Foto: Åke A.

Med hjärtat i halsgropen kunde vi konstatera att skogshygget slutar precis i kanten av Ådalens början. Det är en speciell atmosfär som möter besökaren i denna med sin växtlighet unika lilla lokal. En björk med häxkvastar står vakt vid inträdet. Vitsipporna var redan överblommade men liljekonvaljerna var beredda att ta över ansvaret

Foto: Lennart Karlsson

för den fågring som är Ådalens speciella signum. Alträd korsande varandra på höjd och ledd, med rötter som för tankarna till tomtar, troll och släktforskare. Ormbunkarna, som likt murmeldjur spejande på besökare, är de som kommer att ta över pinnen i grönskefastetten och hålla ut fram till hösten.

På håll hördes det ihåliga trummandet från hackspettens mor-

gonbestyr. Vi utforskade bergsformationen längs ån och besåg skogsviolen som slagit rot på bergssidan. Åns sträckning är från Norrängsträsket i sydostlig riktning mot ett uttorkat Morträsk (tidigare benämnt Skarpredsträsket).

Mot allt förnuft har några klätterstollar beklätt bergssidan med ett stort antal metalldubbar och likt skadeinsekter gjort slitytor i den känsliga moss- och lavbeklädningen. En vandalism som satte känslorna i svall. Den gode vännen Lennart påpekade lite försynt, "se det vackra istället...", kloka ord som gjorde att fokus kunde läggas på rätt ställe. Inte minst den fantastiska göken, som gol i samma stund som vi nått fram till kanten av Norrängsträsket.

Foto: B.M Ohlsson

Sittandes på en naturligt fallen al intogs andra frukost Allt smakar härligt tillsammans med bofinkskvitter och nötväckespring i trädstammarnas vertikala riktning. Älgen vågade inte sig fram men hade satt en klövanvisning i de lerfyllda spåren efter skogsmaskinerna. Dessa spår förskräcker och nu menar jag inte älgspåren.

Foto: Christina Eriksson

Att denna dalgång inte är redan fredad är egentligen en skandal och något måste ske för att bevara det som finns kvar. Vi vädjar till markägare och kommun om att låta Ådalen fortleva som ett skyddat och fredat naturområde. Det är ännu inte för sent!

// Åke A.

"NOWA" — Digitalisering av SHF:s bildsamling

Cirkelaktivitet med start hösten 2008

I hembygdsvöreningens museisamlingar ingår ett stort antal bilder av olika slag. Det är fotografier, glasplåtar, vykort, kartor, planscher m.m. som avbildar de platser och människor som utgör den lokala kulturhistorian såväl förr som nu på Brevik, Fågelbro, Malma och Strömma.

Under våren 2008 har förberedelser pågått för att starta upp projektet *NOWA – Digitalisering av museisamlingar Strömma Hembygdsvörening*. Syftet med projektet är att skapa en ökad tillgänglighet för föreningens medlemmar och andra intresserade, och ett minskat slitage på föreningens bilder genom att bygga upp en sökbar bilddatabas. Till hösten planeras den första fasen av projektplaneringen vara klar, vilket ska leda till att vi senare under hösten startar upp en studiecir-

AKTUELL UTSTÄLLNING!

"Rysshärjningarna på Värmdö".

Unik separatutställning om ryssens galärangrepp i skärgården runt 1720.

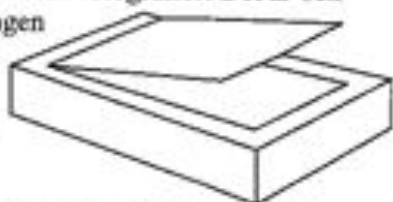
Kommer att visas under sommarens när hembygdsgården hålls öppen.

VÄLKOMNA!

kel där de medlemmar som är intresserade kan hjälpa till med registrering och skanning av de 100-tals fotografier som ingår i föreningens bildsamling.

För att driva detta projekt i hamn behöver vi nu veta vilka medlemmar som är intresserade att engagera sig i detta projekt under hösten. Cirkeln kommer genomföras i gruppform där vi tillsammans registrerar information om fotografierna, skannar in bilderna och lägger in allt i en databas.

Oavsett förkunskaper eller förankring i lokalmiljön kan man delta i detta projekt! Det kan vara ett tillfälle för er som vill lära er mer om hantering av fotografier, digital bildhantering och bearbetning, eller bara är intresserade av den lokala historien som finns dokumenterad på dessa fotografier. Det är också ett gyllene tillfälle för föreningen att samla in den kunskap som ni medlemmar har om de platser och personer som finns avbildade.

För mer information om projektet och/eller intresseanmälan till cirkelverksamheten kontakta:

Jenny Nilsson, mobil: 070-721 31 30,

e-post: jenny.s.nilsson@gmail.com.

Sista datum för anmälan: 1 oktober 2008.

//Jenny Nilsson,
projektledare

Samlingslokal att hyra!

Vill du anordna en fest eller möte så finns samlingslokalen att tillgå i Backstugan. All nödvändig utrustning för ca 35 personer. Prislista: Söndag -Torsdag 300:- ; Fredag - Lördag 500:-.

Obs! Ny ansvarig för lokalbokningen. Kontakta Eva Sander för bokning och information. Tfn: 08-718 1221

**Besök vår hemsida:
www.hembygd.se/Stockholm/stromma**

Bussutflykt till Ornö 31/5

En härlig dag tillsammans med föreningen Gustavsbergs Vänner och en efterlängtdad resa i brytningen mellan vår och sommar.

Start på lördagsmorgonen från Strömma via Gustavsberg med riktning mot Dalarö Brygga, totalt 51 resenärer, som uppiggade av varm dryck och smörgås, klarade överfarten till Ornö som en dans på vågor.

Guiden Therese lotsade oss genom öns vindlande och smala vägar förbi stensättningar från bronsåldern, nedlagda gruvor, åkrar i träda, kyrka, polisens anmälningcentral, bygdemuseum, skola, affärer, brandstation, rysshärjningar (Västanvik klarade sig), gamla och nya Stenbockar på Sundby gård, traditionell och otraditionell jakt..., masugn, kvarnar, tegelbruk, boplatser (Tråkmora den äldsta), fram till lunchbordet.

Denna intogs på Dalarö Krog, där vi undfånades med en välsmakande rökt regnbågslax och en utsökt örtagårdssås. Mångsysslende guiden försvann i köket och vi fick på egna ben besöka det dagbrott, idag vattentäkt, som vittnar om brytningen av fältspat mellan 1914 till 1965 och en "loppis" innan färden gick hemåt.

Dagbrottet./ Foto: Olle Ohlsson

Vi tackar föreningen Gustavsbergs Vänner, alla deltagare och vår utmärkte chaufför Kalle för en mycket trevlig dag!

// Åke A.

Utsikt från en holme....

I seek them here, I seek them there, I seek them everywhere... Sik i näten - Siktad säl simmade sakta söderut, synlig så snart sköten saklöst skördats, smaskiga strömmingar slukades snabbt - Fåhundar - Fasansfull landning - Älgtragedi - Holk 3446 saknar hyresgäst!

Här travas rubrikerna på varandra. Spillkråkehårning i nedre regionen på ett avsmnat alträd, kan läggas till detta djurpanorama.

Den misstänkt snaskande sälen dök upp intill båten i december, då den öppna sjön givit tillfälle att lägga ett par skötar vid holmudden. Sälen guppade runt och såg allmänt oskyldig ut. Då jag bärgat näten så begränsades fångsten till ett antal mörtar, fyra nors och en strömming. Lyckades få upp kameran, men denne gynnare hade

Sälsytt boj?

Spillkråkans hårningar i det insektsrika alträdet. /Foto: Åke A.

då förpassat sig 50 meter bort. Resultatet blev därefter och närliggande vedersakare har satt mina anklagelser under starkt tvivelsmål. Enligt dessa förstasigtpåare kan det lika gärna kan vara en lösdrivande boj..., redaktören tar sig för pannan i stället för med pennan.

Det blev aldrig någon isläggning denna vinter. Några gånger var det en centime-

tertunn hinna som bredde ut sig över sundet men det ville sig inte. Några fåhundar tog vara på möjligheten och paddlade i nattens mörker över sundet för en påhälsning i stugorna. Den interveneringen gick ut på att bryta upp några fönster och dörrar, ta med sig en kvarglömd flaska hallonsaft, några handverktyg samt med varm hand lämna återställandet av visiten hos värdarna. Vi tackar och bockar för besöket!

Ett fasansfullt men betydligt gladare och färggrannare besök gjordes av en fasantupp i slutet på mars. Sådana hönsdjur är inte allt för vanliga men i motsats till föregående alltid mycket välkomna att använda Dalholmen som landningsbana.

Dessvärre är det inte alltid som det fungerar med kommunikationen. I februariattens mörker gick en älg ett tragiskt öde till möte i vassakanten intill landfästet. Insånrad i ett gammal bojlina som fastnat runt klövarna kämpade den förgäves. Många djur i vår natur, inte minst sjöfåglarna går liknande öden till mötes, då de fastnar i olika föremål, linor, nätrester, mm. som ligger utslängda i naturen. Här en uppmaning att plocka bort dessa fällor, som det finns alldeles för gott om.

Koltrasten halvt uppvuxna kull ser nu till att föräldrarna får jobba stjärten av sig för att tillgodose den glupande aptiten. Talgoxar, svart- och vit flugsnappare, nötväckor, m fl. har också bestyr så här års i holkbesättningen. Holk 3446 står som vanligt tom, kanske är det fel på sittpinnen eller är stjärtutrymmet för litet? Tyvärr ingen rapport om lodjursspår p g a snöbrist, suckar redaktören och lovar återkomma.

Foto t.h.: Redaktören läsande ABC-boken 1953, Fågelbro skola.

Strömma Hembygdsförening, en förening för Dig!

Foto: Sofia Ohlsson

Vill Du bli medlem eller aktivera Dig inom föreningen är Du mycket välkommen, kontakta oss i styrelsen! Uppgifter finns på sid. 2 och nedan.
Du behövs!

Medlemsavg: 150kr. Postgiro: 98 57 43 - 4
Besök vår hemsida för mer info:
www.hembygd.se/Stockholm/stromma